

Nr 423.

Av herr Aman, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående riktlinjerna för den framtida nykterhetspolitiken m. m.

I proposition nr 151 har Kungl. Maj:t till årets riksdag framlagt förslag till nya rusdrycks- och ölförsäljningsföreskrifter. Förslaget innebär bl. a., att starköl med en alkoholhalt av 4,5 viktprocent skall få försäljas under samma förutsättningar som egentliga rusdrycker.

Det enda alternativ, som gentemot detta diskuterats och ansetts kunna ifrågakomma, är fortsatt starkölsförbud men höjning av det vanliga ölets alkoholhalt till förkrignivå eller något däröver, 3,2—3,6 viktprocent.

Mot detta alternativ har åberopats, att öl med den ifrågasatta alkoholhalten icke skulle kunna bli en konkurrent till spritdryckerna. Detta förmodas däremot starköl med en på lämpligt sätt utformad försäljningslagstiftning kunna bli. Den utformning, som härutinnan föreslagits, innebär, att starkölet i fråga om utskänkningshelt jämföras med spritdryckerna och sålunda endast får tillhandahållas å restauranter med fullständiga rättigheter. Med denna ordning skulle, enligt propositionen, förutom eliminering av riskerna för missbruk vinnas, att starkölet inom utskänkningshelt komme att tillåtas endast i sådana sammanhang, där det kunde konkurrera med spritdryckerna.

Jag gillar helt målsättningen att i ölet erhålla ett verkligt alternativ till spriten, men tror icke att den härför angivna vägen är den riktiga.

För att starkölet verkligen skall kunna tvinga tillbaka spritkonsumtionen måste starkölet göras förhållandevis lätt tillgängligt. Detta blir icke fallet, om det endast får tillhandahållas å det relativt begränsade antal näringsställen, som ha spritträttigheter. Genom en monopolisering av starkölet till nämnda restauranter torde man även få räkna med att priset kommer att bli relativt högt.

Vidare synes regeln att starkölet skall följa spriten mycket betänklig. Jag förstår icke, att denna ordning kan skapa något konkurrensförhållande dryckerna emellan. Tvärtom synes sammankopplingen i hög grad ägnad att öka spritkonsumtionen. Den person, som vill ha starköl, nödgas besöka en spritrestaurant, och det ligger då nära till hands, att han samtidigt intar spritdrycker. Skulle han däremot kunna erhålla starköl å ett näringsställe utan spritträttigheter, är denna möjlighet utesluten,

och starkölet har då verkligen kunnat spela rollen av alternativ till spriten.

Jag anser därför, att starköl bör få tillhandahållas även å näringsställen utan spriträttigheter. Genom den tillståndsgivning, som förutsättes skola ske, torde betryggande garantier mot missförhållanden förefinnas.

Bland sådana företag, som kunna komma i fråga att anförtros rättighet att tillhandahålla starköl, vill jag särskilt fästa uppmärksamheten på de allmännyttiga kafébolagen. Dessa bolag — för vilka det enskilda vinstintressets avkoppling och visst offentligt inflytande i styrelserna är utmärkande — ha tillkommit som en reaktion mot vissa tidigare rådande missförhållanden på ölutsökningens område, och de ha gjort betydande insatser för nämnda utskänkings sanering.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta, att förordningarna erhålla sådan ändrad lydelse, att utskänkning av starköl kan medgivas även å andra näringsställen än sådana med rätt till spritutskänkning.

Stockholm den 13 mars 1954.

Valter Åman.